

Pět hvězdiček za kvalitu

Značku kvality v sociálních službách, kterou označují hvězdičky, zavedla Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR realizací měření a certifikace kvality pobytové služby v domovech pro seniory vypracovaného speciálně pro tato zařízení. Model je registrován v rámci projektu Česká kvalita u Rady pro kvalitu a jakost. Jako první a zatím jediný získal plný počet hvězdiček Domov seniorů Mistra Křišťana Prachatice.

Od 1. 1. 2003 je zřizovatelem příspěvkové organizace Domov seniorů Mistra Křišťana Prachatice v Jihočeském kraji. Průměrný věk jeho obyvatel se pohybuje kolem 85 let. Téměř třetina z nich má příznak příspěvek ve čtvrtém stupni závislosti na péči druhé osoby a jsou trvale upoutáni na lůžko. Přibližně další třetina má závislost na pomoci druhého jen o stupeň nižší, tedy těžkou, a s výjimkou šesti uživatelů, kteří žádný příspěvek na péči nepobírají, ti další jsou v prvním a druhém stupni závislosti.

Řeč čísel

V pěti křídlech třípatrové budovy je 37 dvoulůžkových a 26 jednolůžkových pokojů. Domov má 56 zaměstnanců. Pobyt v jednolůžkovém pokoji s plnou penzí stojí 10 032 Kč, ve dvoulůžkovém pokoji 8968 Kč. Domovu náleží také příspěvek na péči, je-li uživatelem přiznán. Veškeré poskytované služby v rámci primé obslužné péče se kódují v souladu s předem sestaveným ošetrovatelským plánem, což slouží ke kontrole jejich poskytování, je zaznamenáno, kdo je poskytl, a podle jejich rozsahu se také zjistí, zda je příspěvek dostatečný. Uživatelům musí zůstat ze zákona 15 procent z penze. Pokud to nestací pokrýt náklady na provoz, kvalitu péče to neovlivní, dostane se seniorovi v potřebném rozsahu. Částku může dorovnat rodina, ale to je dobrovolné.

Rozpočet zařízení na letošní rok činí 29 460 tisíc Kč, z toho 60 % tvoří příjmy od uživatelů. Dalších 26 % pokrývá dotace ministerstva práce a sociálních věcí, pravidelně přispívá domovu jeho zřizovatel Jihočeský kraj (letos částkou 1 milion korun). Na kulturní a společenské akce, kterých se účastní i prachatická veřejnost, přispívá také město. Přijímáme do rozpočtu jsou rovněž úhrady od zdravotních pojišťoven za úkony vykázané sestrami, platby za stravování od cizích stávkovníků, kterými jsou pracovníci záchranné služby a prachatictí senioři. Dlužno také říci, že se zde neváří a polotovarů, vše je domácké. Servisování pokrmit v tzv. menu mobilních tady končí. Všem uživatelům budou ošetrovatelky

Jsou zaměřeny na aktivizaci a podporu pro aktivní seniory, velmi staré a demencí postižené osoby.

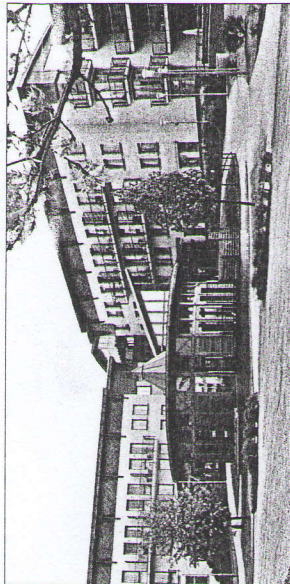
Po dvoudenním školení jednou měsíčně pak osm účastníků kursu uplatňuje získané poznatky hned v praxi a seznamuje s nimi své spolupracovníky. Koncept není jen o samotné „aktivizaci“, ale i o práci s lidem, o umění pochopit člověka a porozumět mu.

„Specifickým je, že smyslovou aktivizaci neprovádí jeden vyčleněný aktivizační terapeut, ale také dalších sedm pracovníků přímé obslužné péče, tedy ty, které jsou v nejbližším kontaktu s našimi obyvateli. Svou „aktivizaci“ pak zaměřují právě na aktuální stav a náladu jednotlivého uživatele tak, aby ho podporily. Sedm pracovníků přímé péče vyplní volný čas našich obyvatel ve větším rozsahu, než by to obstarali jen dva specifické terapeuti. A co je velmi důležitě, podpora přichází právě ve chvíli, kdy je nejvíce zapotřebí“, dodává ke konceptu smyslové aktivizace ředitelka Hana Vojtová.

V polovině roku 2012 bude projekt ukončen a odborníci vyhodnotí jeho přínos v praxi. Tomu bude předcházet letos v listopadu konference za účasti zástupců i z dalších domovů seniorů a Lory Webner, kde se budou promítat zábery ze školení, fotografie a bude se diskutovat o jednotlivých metodách.

Další aktivity

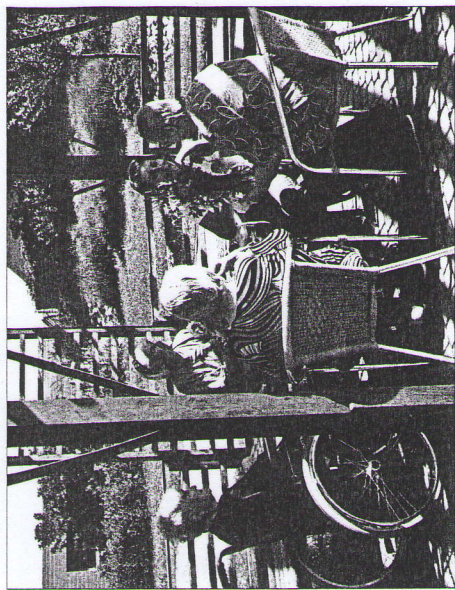
S klienty se pravidelně trénuje také jemná motorika. Pokud někdo dostane chut na

nalévat polévku z mísy a hlavní chod servírovat na talíře přímo u stolu. Více to přibližuje rodinné prostředí a upevňuje vzájemnou vazbu s personálem. Pokud člověk vyžaduje pomoc při jídle, sedí u něj ošetrovatelka, dokud se v klidu nenají. Nikoho tady nestavují sřítkáčkou.

Školení v aktivizační smyslové činnosti

V současné době prochází skupina zaměstnanců, převážně z řad pracovníků primé péče, které mají k uživatelům nejbližší, školením v aktivizační smyslové činnosti podle konceptu Lore Webner z Rakouska, která zpracovala ucelenou koncepci činnosti, které sice nejsou zcela neznámé, ale nikdo je takto komplexně neproložil.

ESPIONNE KE OPAK

nějakou specialitu, at už je to zeleninový salát nebo třeba krupicová kaše, nakoupí se suroviny a v kuchynce, která je v každém křídle budovy, si máže skupina zájemců připravit jídlo podle chuti.

V Domově Mistra Křišťana pracují také s konceptem bazální stimulace. Napomáhá ošetrovatelkám pochopit potřeby uživatelů, poznat a porozumět stylu jejich komunikace a na základě toho jim poskytnout prostor pro orientaci, jistotu a další rozvoj osobnosti. Koncept respektuje různé vývojové stupně člověka a základním kladem péče jsou zkušenosti s vlastním tělem z období prenatálního vývoje. Cílem je podporovat rozvoj vlastní identity uživatele, umožnit mu orientaci na svém těle a následně v jeho okolí a podpora komunikace na úrovni jemu adekvátních komunikačních kanálů. Například polykací reflex lze aktivizovat, když se člověk, který měl rád maliny, potírají ústa malinovou šťávou...

Pět hvězdiček zavazuje

Rehabilitační zařizující diplomovaný fyzioterapeut na základě ordinace ošetrojícího lékaře. Přístroje na léčebné terapie jsou mobilní, takže se k ležícím uživatelům vozí na pokoje, ti další docházejí nebo přijíždějí do vozíků do skvěle vybavené rehabilitační místnosti, kde nechybí ani masážní vana a sauna.

Ve spolupráci s městem, městskou knihovnou a o.p.s. STROOM Dub uvedli v Domově seniorů do života také projekt „Do cukrárny s knihami“. Vzniklo tak místo pro pravidelné zapůjčování knih při přijemném posezení u kávy, kde se setkávají nejen obyvatelé domova seniorů, ale také obyvatelé domu s pečovatelskou službou, senioři žijící v medalekém sídlišti a další obyvatelé Prachatic.

„Ze získáme v projektu plný počet hvězdiček, nás nemanapadlo, i když jsme připočetli, že bychom měli obsádn se ctí. Rozhodně je to zavazující a musíme se teď hodně snažit, abychom si získanou prestiž udrželi, látka je hodně vysoká a za tři roky na ni budeme chtít při obhajobě dosáhnout“, říká ekonomka Marcella Herbstová.

PhDr. Eva Fiserová